

คำสั่งคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร
สาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย
ที่ สค ๒๙ /๒๕๖๔

เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของสำนักงานประกันสังคมจังหวัด
อุบลราชธานี เกี่ยวกับข้อมูลการส่งเงินสมทบ

ผู้อุทธรณ์ : นาย ก.
หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบ : สำนักงานประกันสังคมจังหวัดอุบลราชธานี
สำนักงานประกันสังคม

อุทธรณ์เรื่องนี้ได้ความว่า นาย ก.

ผู้อุทธรณ์ มีหนังสือ ที่ อบ ๗๕๒๐๑ /๑๓๒ ลงวันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๖๔ ถึงสำนักงานประกันสังคมจังหวัดอุบลราชธานี แจ้งว่า ด้วยองค์การบริหารส่วนตำบลเกษม ในฐานะเจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษาของศาลปกครองสูงสุด คดีหมายเลขดำที่ ๒๗๗/๒๕๕๗ คดีหมายเลขแดงที่ ๑๒๑/๒๕๕๘ ได้มีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลูกหนี้ตามคำพิพากษา จำนวน ๓ ราย ชำระเงินคืนแก่องค์การบริหารส่วนตำบลเกษม ภายใน ๙๐ วัน นับแต่วันคดีถึงที่สุด แต่บุคคลดังกล่าวเพิกเฉยทำให้ราชการเสียหายเป็นอย่างมาก ประกอบกับหนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค ๐๕๓๐.๗/๑๐๗ ลงวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๕๔ ข้อ ๒ (๕) กำหนดให้ส่วนราชการดำเนินการอื่นใดในการบังคับคดีและการสืบหาทรัพย์สินของลูกหนี้ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อราชการ ดังนั้น เพื่อให้การบังคับคดีตามคำพิพากษาขององค์การบริหารส่วนตำบลเกษมเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และมีให้ราชการต้องขาดประโยชน์อันพึงได้จากการชำระหนี้ตามคำพิพากษา องค์การบริหารส่วนตำบลเกษมจึงขอทราบข้อมูลการส่งเงินสมทบของลูกหนี้ตามคำพิพากษา จำนวน ๓ ราย ที่อยู่ในความดูแลของสำนักงานประกันสังคมจังหวัดอุบลราชธานี เพื่อนำไปประกอบการดำเนินการบังคับคดีต่อไป

สำนักงานประกันสังคมจังหวัดอุบลราชธานี มีหนังสือ ที่ อบ ๐๐๓๐/๕๔๖๕ ไม่ลงวันที่ มิถุนายน ๒๕๖๔ ถึงผู้อุทธรณ์ปฏิเสธการเปิดเผยโดยให้เหตุผลว่า ข้อมูลการนำส่งเงินสมทบของบุคคลทั้ง ๓ ราย ที่องค์การบริหารส่วนตำบลเกษมขอมานั้น มี ๒ รายที่เคยมีการนำส่งข้อมูลเงินสมทบในอดีต แต่ข้อมูลดังกล่าวเป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล ตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ซึ่งเป็นข้อมูลที่นายจ้างและลูกจ้างผู้ให้ข้อมูลไม่ประสงค์จะให้เปิดเผยต่อบุคคลภายนอก ตามมาตรา ๑๕ (๖) และการเปิดเผยอาจเป็นการรุกรานสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควร

หน้า ๑ ใน ๔ หน้า

คำสั่ง ที่ สค ๒๔ /๒๕๖๔

ได้ตามมาตรา ๑๕ (๕) ประกอบกับมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ได้กำหนดให้หน่วยงานของรัฐจะเปิดเผยข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่อยู่ในความควบคุมดูแลของตนต่อหน่วยงานของรัฐหรือบุคคลอื่นโดยปราศจากความยินยอมเป็นหนังสือของเจ้าของข้อมูลที่ให้ไว้ล่วงหน้าหรือในขณะนั้นมีได้

ผู้อุทธรณ์มีหนังสือลงวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๖๔ ถึงประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ อุทธรณ์คำสั่งไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของสำนักงานประกันสังคมจังหวัดอุบลราชธานี ดังกล่าว

ในชั้นพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย สำนักงานประกันสังคมจังหวัดอุบลราชธานี มีหนังสือ อบ ๐๐๓๐/๗๖๖๕ ลงวันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๖๔ ถึงคณะกรรมการวินิจฉัยฯ ส่งข้อมูลข่าวสารที่ปฏิเสธการเปิดเผยมาเพื่อประกอบการพิจารณา และชี้แจงสรุปความได้ว่า ข้อมูลการนำส่งเงินสมทบอยู่ภายใต้กฎหมายสองฉบับ คือ พระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ และพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ โดยในเอกสารข้อมูลการนำส่งเงินสมทบจะประกอบด้วยข้อมูล งวดเดือนที่นำส่งเงิน เลขประจำตัวประชาชนของบุคคล และเลขรหัส ๑๐ หลักของนายจ้างที่สามารถระบุนายจ้างได้ อัตราค่าจ้างของบุคคล อัตราเงินสมทบที่นำส่งเข้ากองทุน ซึ่งข้อมูลเหล่านี้จะบอกถึงประวัติการทำงาน ฐานะทางการเงินของบุคคล จึงเห็นว่าเข้าข่ายเป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล ตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ซึ่งเป็นข้อมูลที่นายจ้างและลูกจ้างผู้ให้ข้อมูลไม่ประสงค์จะเปิดเผยต่อบุคคลภายนอก ตามมาตรา ๑๕ (๖) และการเปิดเผยจะเป็นการรุกรานสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควร ตามมาตรา ๑๕ (๕) ประกอบกับมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติเดียวกันนี้ได้กำหนดให้หน่วยงานของรัฐจะเปิดเผยข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่อยู่ในความควบคุมดูแลของตนต่อหน่วยงานของรัฐหรือบุคคลอื่นโดยปราศจากความยินยอมเป็นหนังสือของเจ้าของข้อมูลที่ให้ไว้ล่วงหน้าหรือในขณะนั้นมีได้ ข้อมูลการนำส่งเงินสมทบซึ่งประกอบด้วยข้อมูลตามที่ระบุไว้ข้างต้น เป็นข้อมูลที่สำนักงานประกันสังคมได้มาจากการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งเข้าข่ายเป็นข้อเท็จจริงเกี่ยวกับกิจการของนายจ้าง อันเป็นข้อเท็จจริงตามปกติวิสัยของนายจ้างที่จะพึงสงวนไว้ไม่เปิดเผย ตามมาตรา ๑๐๐ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว หากมีการเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวเพื่อประโยชน์ในการบังคับชำระหนี้ของเจ้าหนี้จะกระทบต่อการทำงานของสำนักงานประกันสังคม นายจ้างและลูกจ้างจะขาดความเชื่อถือต่อระบบประกันสังคมได้ ขณะเดียวกันก็จะทำให้สำนักงานประกันสังคมมีสภาพเป็นหน่วยงานติดตามชำระหนี้ของลูกหนี้ในมุมมองของหน่วยงานและบุคคลภายนอก

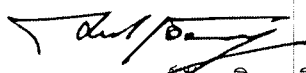
คำสั่ง ที่ สค ๒๙ /๒๕๖๔

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย พิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์ คือ ข้อมูลการส่งเงินสมทบของลูกหนี้ตามคำพิพากษา จำนวน ๓ ราย ที่อยู่ในความควบคุมดูแลของสำนักงานประกันสังคมจังหวัดอุบลราชธานี กรณีดังกล่าวมีประเด็นที่ต้องพิจารณาในเบื้องต้นว่าผู้อุทธรณ์เป็นผู้ทรงสิทธิตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ที่จะขอให้หน่วยงานของรัฐเปิดเผยข้อมูลข่าวสารหรือไม่ ข้อเท็จจริงปรากฏว่าผู้อุทธรณ์เป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเกษม มีหนังสือในนามองค์การบริหารส่วนตำบลเกษมถึงสำนักงานประกันสังคมจังหวัดอุบลราชธานี ขอข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์เพื่อดำเนินการบังคับคดีลูกหนี้ตามคำพิพากษาขององค์การบริหารส่วนตำบลเกษม คณะกรรมการวินิจฉัยฯ พิจารณาแล้วเห็นว่า รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๔๑ (๑) บัญญัติให้บุคคลและชุมชนมีสิทธิได้รับทราบและเข้าถึงข้อมูลหรือข่าวสารสาธารณะในครอบครองของหน่วยงานของรัฐ ความหมายของคำว่าบุคคลตามมาตรานี้เมื่อพิจารณาจากโครงสร้างของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยที่กำหนดรับรองและคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนไว้ในหมวด ๓ ซึ่งใช้ชื่อหมวดว่า “หมวด ๓ สิทธิและเสรีภาพของปวงชนชาวไทย” ย่อมแสดงให้เห็นว่าผู้ทรงสิทธิตามมาตรา ๔๑ นี้หมายถึงเฉพาะบุคคลหรือนิติบุคคลเอกชนเท่านั้น ไม่รวมถึงหน่วยงานของรัฐซึ่งสามารถใช้อำนาจดำเนินการต่าง ๆ ตามกฎหมายได้ด้วยตนเอง ประกอบกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ได้กำหนดให้สิทธิในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานของรัฐเป็นของบุคคลเอกชน ดังความในมาตรา ๑๑ ว่า “...บุคคลใดขอข้อมูลข่าวสารอื่นใดของราชการ และคำขอของผู้นั้นระบุข้อมูลข่าวสารที่ต้องการในลักษณะที่อาจเข้าใจได้ตามสมควร ให้หน่วยงานของรัฐผู้รับผิดชอบจัดหาข้อมูลข่าวสารนั้นให้แก่ผู้ขอ...” นอกจากนี้เหตุผลที่ระบุในหมายเหตุท้ายพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ก็เพื่อให้ประชาชนมีโอกาสดำเนินการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินงานต่าง ๆ ของรัฐอันเป็นสิ่งจำเป็นในระบอบประชาธิปไตย กฎหมายฉบับนี้จึงมีวัตถุประสงค์ให้สิทธิแก่ประชาชนในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในความครอบครองหรือควบคุมดูแลของหน่วยงานรัฐ มิได้มุ่งหมายให้สิทธิแก่หน่วยงานของรัฐในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในความครอบครองหรือควบคุมดูแลของหน่วยงานรัฐด้วยกัน ด้วยเหตุว่าการขอข้อมูลข่าวสารระหว่างหน่วยงานของรัฐด้วยกันนั้น ย่อมเป็นไปตามระเบียบแบบแผนและธรรมเนียมปฏิบัติของทางราชการหรือตามที่กฎหมายกำหนด ดังนั้น เมื่อผู้อุทธรณ์ขอข้อมูลข่าวสารในฐานะหน่วยงานของรัฐหรือเพื่อประโยชน์ของหน่วยงานของรัฐ จึงมีอาจใช้สิทธิตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ คณะกรรมการวินิจฉัยฯ ไม่มีอำนาจตามกฎหมายที่จะรับไว้พิจารณาได้

คำสั่ง ที่ สค ๒๙ /๒๕๖๔

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย จึงมีคำสั่งไม่รับอุทธรณ์นี้ไว้พิจารณา และให้จำหน่ายออกจากสารบบอุทธรณ์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์จันทิรา เอี่ยมมยุรา)

หัวหน้าคณะที่ ๔

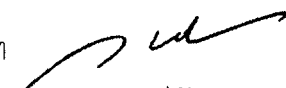

(นายนิรวิชช์ ปุณณกันต์)

กรรมการ

(นายธนที หัถมณี)

กรรมการ

พลตำรวจโท

(วรารุธ ทวีชัยการ)

กรรมการ

(นายมานะ วีระอาชากุล)

กรรมการผู้รับผิดชอบสำนวนอุทธรณ์

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

วันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๖๔